

Johanna Karimäki vihr ym.

Kirjallinen kysymys aurinkoenergian käytön edistämisestä Aurinkoatlas-tietopalvelulla

Eduskunnan puhemiehelle

Noin kymmenen vuotta sitten Suomessa tehtiin poliittinen päätös teettää Tuuliatlas. Tuuliatlas on avoimen datan palvelu, joka esittää tuulitiedot Suomen kartalla. Suomen Tuuliatlas, tuulienergia-kartasto, on tärkeä apuväline arvioitaessa mahdollisuuksia tuottaa tuulen avulla sähköä. Sen avulla voidaan vertailla tuuliolojen vuotuista ja kuukausittaista vaihtelua joko koko Suomessa tai tietyillä rajatuilla alueilla. Tuuliatlas on ennen kaikkea kaavoituksen, aluesuunnittelun ja voimalarakentamisen suunnittelun työväline.

Tuuliatlas.fi-sivustolle on koottu myös yleistä tietoa Suomen tuulioloista, säätilasta ja ilmastonmuutoksen vaikutuksesta tuuliolosuhteisiin. Tuulivoimaa ja tuulivoimalan mitoitusta on kuvattu erillisissä tieto-osioissa. Tuuliatlaksen tilasi työ- ja elinkeinoministeriö. Ilmatieteen laitos tuotti Tuuliatlaksen yhteistyössä useiden yritysten kanssa. Motiva koordinoi hanketta, ja Tuuliatlas julkaistiin marraskuussa 2009.

Tuuliatlas on ollut merkittävä mahdollistaja Suomen tuulivoimainvestoinneille. On herännyt ajatus, että vastaava avoin data olisi erittäin hyödyllistä aurinkoenergian käytön edistämiseksi. Aurinkoatlas olisi kartasto, joka kuvaa pitkänajan keskimääräisen aurinkoenergian alueellisen jakautumisen. Hajautettuna erityisesti aurinkoenergialla on potentiaalia pientuottajille. Aurinkoatlas antaisi kuluttajille, kaavoittajille ja yrityksille tietoa aurinkoenergian mahdollisuuksista ja hyödyllistä tietoa optimaaliseen aurinkopaneelien asentamiseen. Aurinkoenergian lisääminen kasvattaisi Suomen energiaomavaraisuutta ja loisi uusia työpaikkoja.

Erityisesti aurinkosähkössä nähdään Suomelle paljon potentiaalia. Kevättalvella auringosta saadaan irti paljon, sillä piipaneelien hyötysuhde on kylmässä parempi kuin kesähelteellä. Saksassa tuotettiin aurinkoenergialla sähköä vuonna 2012 27 gigawattia, mikä vastaa 4 ydinvoimalan vuosituotantoa. Ilmatieteen laitos on tehnyt aurinkosähkötutkimuksessaan vertailun Helsingin ja Rostockin välillä. Suomen etelärannikolla on ainakin viiden kuukauden ajan tarjolla saman verran tai enemmän aurinkoenergiaa kuin Saksan pohjoisrannikolla, ja kesäkuukausina Helsinki on aurinkoenergiatuotossa jopa parempi kuin Rostock. Vertailu Saksaan on mielekästä siksi, että maa on kotitalouksien tuottaman aurinkosähkön kärkimaita.

Ilmatieteen laitos toteutti syksyn 2016 aikana kyselytutkimuksen selvittääkseen Aurinkoatlaksen tarvetta potentiaalisten käyttäjien joukossa. Uutta Aurinkoatlasta pidettiin kyselyn mukaan hyvin tarpeellisenä. On keskeistä, että Aurinkoatlakseen kerättäisiin muun muassa mittausten ja satel-

Kirjallinen kysymys KK 49/2017 vp

liittiaineistojen pohjalta koottua tietoa auringon säteilyn jakaumasta Suomessa. Ja on keskeistä, että kyseessä olisi kaikille avoin ja kaikkien käytettävissä oleva tietopalvelu, joka tukisi Suomen aurinkoenergia-alan kehitystä.

Olemassa olevat kansainväliset aurinkotietokannat ja kaupalliset aurinkoenergiesovellukset sisältävät Ilmatieteen laitoksen mukaan Suomen osalta usein vajavaista tietoa maamme keskimääräisistä aurinkoenergiaoloista. Siksi olisi tarpeellista tehdä päätös Aurinkoatlaksesta ja pystyttää tarjouskilpailu Aurinkoatlaksen tuottamiseksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus tekee, jotta Suomeen saadaan kaikkien käytettävissä oleva avoin tietopalvelu Suomen aurinko-olosuhteista eli Aurinkoatlas vauhdittamaan Suomen aurinkoenergia-alan kehitystä?

Helsingissä 22.2.2017

Johanna Karimäki vihr
Jari Myllykoski vas